

Poština pavšalirana.

Strokovni list za povzdigo gostilničarskega obrta.

Glasiło „Osrednje zveze gostilničarskih zadrug na Slovenskem“.

List izhaja 25. vsakega meseca.
Za člane v „Deželni zvezi“ včlanjenih zadrug stane list celoletno D 6.—, Sicer stane list celoletno D 7.—, polletno D 3.50, četrtletno D 2.—; posamezne številke 1 Din.

Cena inseratom: 1/48 strani D 2.— vključno davek.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Gosposvetska cesta šte. 16.

Strankam je uredništvo na razpolago vsak dan od 8.—18. ure.

Rokopisi se ne vračajo. Rokopise in objave je pošiljati do 20. vsakega meseca, s tem dnem se uredništvo zaključí.

Št. 8.

V Ljubljani, 25. avgusta 1922.

Leto IX.

Vabilo na IX. redni občni zbor

Osrednje zveze gostilničarskih zadrug in zvez za Slovenijo,
ki se vrši dne 6. septembra 1922 ob 14. uri (2. pop.) v gostilniških prostorih g. Fran
Kavčiča v Ljubljani, na Karlovski cesti, Privoz 4.

Dnevni red:

1. Pozdrav.
2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Letno poročilo o delovanju Zveze.
4. Računski zaključek za leto 1921 in proračun za bodočo poslovno dobo ter ureditev prispevkov.
5. Prememba pravil.
6. Sklepanje o protestu zoper najnovejše namere notr. ministrstva.
7. Bolniško zavarovanje delavstva.
8. Ustanovitev gostilničarske šole za vajence.
9. Razni nasveti in predlogi.

Tovariši! Udeležite se občnega zbora v kolikor najbolj mogoče velikem številu, vsaka zadruga naj pošlje vsaj po enega ali dva zastopnika.

Po pravilih ima vsaka zadruga v zastopstvu odbora Zveze po enega odbornika in enega namestnika, torej glejte, da se vsaj odborniki Zveze vsi udeležite občnega zbora. — Pravico pa ima vsaka zadruga na vsakih 20 članov zadruge poslati enega delegata.

Upamo tedaj, da bo udeležba častna, ker se imamo dogovoriti mnogo važnega za gostilničarski stan.

V Ljubljani, dne 20. avgusta 1922.

Osrednja zveza gostilničarskih zadrug za Slovenijo v Ljubljani.

Fr. Kavčič, predsednik.

Bolniške blagajne.

Zakon o zavarovanju delavcev z dne 14. maja 1922. bo precej globoko segal v žepe vsega obrtništva in seveda ravno tako ne malo gostilničarstva, vsled tega se nam zdi potrebno, da se pri tem novem ustroju še enkrat ustavimo in si te odredbe ogledamo kolikor mogoče od vseh strani.

Vzrok temu opazovanju daje dejstvo, da je pri vsej zadevi skoraj prozorno nekako koritarstvo in samopašnost. Vpoštevajoč vse dobrote in važnosti, ki jih ta zakon predpisuje in vsebuje, pa iz dejanja in nehanja dosedanjih kolovodij v Sloveniji le premarkantno odseva, da je imela gotova vrsta ljudi namen s tem zakonom si ustvariti mastne eksistence zase in za svojo stranko za vse večne čase.

Ti elementi so tudi na vso moč propagirali, da postane zakon o zavarovanju delavcev tak, da bi zahteval velikanska vplačevanja zavarovancev, oziroma nameščencev, za katere mora delodajalec jamčiti. Vplačevanja bodo tako velika, da bodo funkcionarji, ki pridejo po božji neprevidnosti do teh korit, tako mastno plačani, da se večjemu opazovalcu zdi, da bi imel zakon pravilnejši naslov: »zakon o zavarovanju nameščencev bolniških blagajn«. Seveda tega noben paragraf ne pravi, pove to le tehnična notranja ureditev, ki straši potem gospodarje in delojemalce s predpisi velikanskimi dajatev za bolniško blagajno.

Že način uvedbe sedemnajstih kategorij delavstva je nespamet, a o tem pozneje, ko pridemo do kritike zakona samega in pa z zahtevkom raznih preureditev. V Hrvatski in Srbiji ni bilo takega hrepenenja z bolniškimi blagajnami spravljati skupaj milijone. Glavna inicijativa je izšla iz Slovenije, ker so tukaj neke vrste in struje ljudi, ki so se zvali socialni demokrati; že dolgo vrsto let sem so hoteli imeti socialno skrbstvo v zakupu in izključno v svoji oblasti ter seveda tudi izškiliti, da se bo dalo pri tej instituciji na račun nevednosti mas in pod vpitjem socialnega skrbstva živeti zelo na gorkem.

Po razsulu Avstrije je bila socialdemokratov v Sloveniji prva skrb, okleniti se delavskih zavarovalnic, kajti tu bo opravka z velikimi denarji. Sklenilo se je zbrati ne le okrajne bolniške blagajne v eno samo centralo, marveč pobrati tudi vse zadružne, tovarniške in enake bolniške blagajne, o katerih se je vedelo, da imajo že velike rezervne fonde naložene. Pri tedanjih pokrajinskih vladah so takšni avtonomisti našli poslušna ušesa, in ker se nihče tistih avtonomnih oblastnežev ni spoznal, kaj je prav, kaj ne, se je vse dovoljevalo, kar so sociji v tej zadevi predlagali, ker pritiskalo se je energično v svesti si »sada je čas«, da ustvarimo svojo domeno.

Glavni »moharji« so bili takrat razni prepeluhovci, golouhovci, dolgouhovci in

kocmurjevci. Takratna strankarska klerikalna vlada pa je hotela imeti za to tudi nekaj in že takrat se je storil po tihem pakt s temi ljudmi, da bodo zvesti oprode v boju proti naprednim elementom v deželi, predvsem, da se strmoglavni red in naprednjake iz občinskega zastopa slovenske prestolice Ljubljane.

Avtonomija, katera je doslej vladala v bolniških blagajnah, je morala takoj izginiti in uveden je bil najgrši absolutizem, ker brez njega bi bila korupcija otežkočena.

Da bodete, cenjeni tovariši, imeli nekoliko pojma, kako razumejo taki ljudje pojem o socialnem skrbstvu, kadar se jim zdi, da so sami med seboj in brez kontrole, prosimo, čitajte, kaj piše o tem »Obrtni vestnik«:

Kakor že splošno znano, so se centralizirale vse delavske bolniške blagajne Slovenije v Ljubljani nespornostno z interesentih. Kritiziralo se je to dejstvo skozi dolga štiri leta. Obrtništvo je izjavljalo temu zavodu nezaupanje, posebno zaradi tega, ker ves omenjeni čas ta zavod ni položil nobenih javnih računov o dohodkih in izdatkih. Od vodilnih mest tega zavoda pa se je vedno zatrjevalo, da je naše nezaupanje napram temu zavodu neutemeljeno, da isto neoporečno dobro gospodari in da je vsaka sumnja le grda gonja proti socialnodemokratski stranki, katere vodje so gospodarji tega zavoda. Končno je prišlo po zaslugi gosp. ministra dr. Kukovca vendar do razpusta vodstva te institucije, ki je bilo sestavljeno edino iz ljubljanske okrajne bolniške blagajne, ki je gospodarila čez vso Slovenijo; po zaslugi gotovih mož na poverjeništvu za socialno skrb v Ljubljani, ki izgleda tako, kakor da so si gotovi gospodje pripravljali dobro bodočnost v bolniški blagajni kot uradniki, ki so zasedli potem tudi mastna mesta v isti.

Bil je torej po omenjenem razpustu vodstva te blagajne imenovan upravitelj in prideljen sosvet 12 članov, to je 4 delodajalcev in 8 delojemalcev. Bil sem v isti sosvet tudi jaz vpoklican.

Ko sem prišel na mesto, kjer naj izpolnujem svojo dolžnost, zanimal sem se, zvedeti o delovanju in gospodarstvu bivšega načelstva in nadzorstva, kakor ravnateljstva. Toda, kar sem interpeliral v seji, se me je od nekaterih mož sosveta napadalo, od ravnateljstva pa se mi je netočno poročalo. Z netočnimi podatki se je posebno odlikoval gosp. podravnatelj dr. Žužek. Toda gospod Majcen si je izposloval dovoljenje od upravitelja, pogledati zapisnike bivšega načelstva, in le njemu se imamo zahvaliti, da smo dobili točne podatke bivšega gospodarstva tega zavoda.

Ko pa je g. Majcen prišel prvič v blagajno, ga je g. ravnatelj Kocmur natiral prav surovo ven, toda energiji g. Majcna se je zahvaliti, da ga to ni ustrašilo, temveč je napravil pritožbo na merodajno mesto in si ponovno izposloval pravico,

pogledati zapisnike. Tu šele je razkril naravnost gorostasno gospodarstvo bivšega načelstva. Omenjeni so se delili z nagradami, kakor da ne bi bili za iste nikomur odgovorni. Tu so preko pravilnika in postave dali nagradam različna imena, to je častne, ustanovitvene, redne itd. Ker so slutili, da bo razpuščeno načelstvo blagajne, so dne 17. novembra leta 1921. sklicali sejo in so »blagovolili« sklepati predčasno nagrade za leto 1921. Da pa ne bi prišla za izplačilo nagrad kaka hitra zapreka, so sklenili iste takoj, dne 18. novembra, izplačati, to je takoj drugi dan. Ker so se zdele socialističnemu poslancu Ivanu Tokanu nagrade še premajhne, se je sklenilo iste še za 25 % povišati, pa ne morda za uradništvo, ki je dobilo po večini dvakratno mesečno plačo, temveč je prišlo glavno v poštev ravnateljstvo, načelstvo in nadzorstvo. Načelniku Mihi Rožancu so dali kar 42.500 K redne in častne nagrade, ne oziraje se na to, da si je isti dijete pri poslovanju itak zaračunaval in se z blagajniškim avtomobilom okrog vozaril. Načelniku nadzorstva, g. Josipu Berdajsu, so dali, kar je posebno nedopustno, kar 15.000 K; ravnatelju Kocmurju 62.500 K, podravnatelju dr. Žužku 22.500 K.

Dr. Kuhlju, ki je bil še kot komisar na poverjeništvu za socialno skrb, torej še ne kot tajnik bolniške blagajne, so dali znatno nagrado, češ, da se je veliko potrudil za ta zavod.

Poleg mastnih plač, ki jih imata ravnateljja, to je Kocmur okoli 13.000 in dr. Žužek okoli 10.000 K na mesec, še take nagrade!

Pomisliti se mora, da plača blagajna za uslužbenca vse davke, torej tudi od nagrad, penzijski fond itd., tako da dobe to čisto na roko. Niso li to mastna korita? Kateri obrtnik je takih dohodkov poleg napornega dela deležen?

Na samih nagradah so v eni seji razmetali približno pol milijona! Zavarovanci pa niso niti dobili povrnjenih stroškov za vožnjo iz bolnice, ako so bili v isto poslani! Ko sem jih tozadevno interpeliral, izgovarjali so se na zakon, toda ko so razmetavali denar za nagrade, za nakup delnic strankarske tiskarne itd., tistikraf se niso ozirali na zakon!!! Ako se pride do mastnega korita, bi se ga tudi rado obdržalo. Tako sta si izkušala zavarovati ravnateljja Kocmur in dr. Žužek svoja mesta s tem, da sta predlagala pogodbo, ki je bila od takratnega načelstva soglasno sprejeta in se glasi tako (dokaz zapisnik, stran 90, iz seje z dne 19. aprila 1921.):

Za slučaj združitve s kakim zavodom ali drugačne izpremembe se že sedaj sklene z ravnateljem Pelanom, Kocmurjem in podravnateljem dr. Žužkom posebna pogodba, glasom katere jim jamči blagajna s svojim imetjem, da bodo v novem, oziroma reorganiziranem zavodu opravljali jim le sedaj odkazane vodilne posle. V nasprotnem slučaju imajo pravico zahteve do upokojitve s polnimi prejemki in tudi morebitnimi, v času pokoja skle-

njenimi in dovoljenimi prejemki aktivnih nameščencev. V pogodbo se vzame tudi morebitni sklep načelstva glede morebitnih doklad itd. Na ta način bi lahko, ako se ne bi bilo sedaj to preprečilo, dobila blagajna mlade penzioniste, ki bi jo stali ogromne milijone. Zlato zobovje, ki so ga dobili gotovi gospodje, naj omenim samo mimogrede izmed še mnogih drugih nekorektnosti.

Tu se jasno vidi, da ni šlo bivšemu načelstvu kakor glavarju Kocmurju, da varuje zavod, ki je namenjen bolnemu delavcu, temveč se mu je šlo za to, da nalaga obrtnikom in delavcem ogromne prispevke. Tudi je jasen dokaz, kako potrebna je bila pariteta, ki je uveljavljena v novem zakonu za ta zavod. Preiskovalna komisija, ki je imela sedem dolgih sej, je vse navedeno in še mnogo več potrdila. Ne dá se ničesar več skrivati.

Interesenti pa, posebno obrtniki, bodo imeli v bodoče nalogo, stati v tem zavodu strogo na straži.

In še danes, ko je po zakonu uvedena pariteta, t. j. da mora biti v načelstvu ali vodstvu blagajn polovica gospodarjev, polovica delojemalcev, so si upali možakarji, ki so dosedaj pri blagajni dominirali, pred kratkim vtihotapiti človeku, ki je tudi zlezal pod ta krov, t. j. dr. Kuhlju, nič manj kot 24.000 K mesečne plače. No, treznejši možje in zastopniki gospodarjev, ki so bili od vlade imenovani v načelstvo blagajne, so ta atentat na žulje delavstva preprečili.

Premotrivajoč ustroj bolniškega zavarovanja delavstva smo vsi prepričani, da je ta ustroj predrag in nas obrtnike odira na predrastičen način. Komaj v dobrih treh letih se je izsillilo iz obrtniških in delavskih slojev v Sloveniji okrog 60 milijonov kron, tako da s tem ogromnim denarjem ne vedo kam in hočejo te naše in naših delavcev žulje kratkomalo zazidati v mrtvo zidovje in še nadalje ožemat iz nas neskončna vplačevanja.

Prejšnji zavarovalni zakon so določili, da ako blagajnica z računi ne izhaja, se sme na občnem zboru vplačevanje primerno zvišati v toliko, da dosega dohodki izdatke s primernim prebitkom.

Sedanji sistem pa naganja vplačevanja v take višine, da se kupičijo desetmilijonski prebitki kar na slepo tja ven dan brez prave potrebe.

Zakaj naj plačujemo take ožeruške prispevke, da bi si s tem denarjem banke kupičile iz naših žuljev zopet milijone? Ta sistem je brezvesten in sfanatiziranih domišljavcev dejanje tja v en dan.

Dajatve in podpore članov so pod vso kritiko in bi za te dajatve, ki jih sedaj blagajne v resnici izvajajo, t. j. za izdatke za člane same zadostovalo za dve tretjini manjše vplačevanje, kakršno se dandanes zahteva in še bi se nabiral zadosten rezervni zaklad.

Tudi uvrščanje zavarovancev v razrede je starokopitni sistem. Vpelje naj se

socijalna enakopravnost: za vsakega enako, da plačujejo razen vajeništva vsi enako in so deležni vsi enakih dobrot in podpor, kajti revni potrebuje v bolezni ravno istega zdravnika, ravno ista zdravila in ravno toliko denarja za prehrano, oziroma še bolj kot bogatejši. Zakaj delati pri teh najiminitnejših socijalnih napravah take razlike in klasifikacije, kjer moramo in hočemo biti vsi enaki, moramo vsi enako vplačevati in vsi enako dobivati, je prava nesmisel.

S tako ureditvijo se bo tudi lahko zmanjšal upravni aparat na dve tretjini in odpustilo se bo lahko mnogo onih, ki danes pri teh jasliah žro in koritarijo.

Nekdaj je bilo v ljubljanski bolniški blagajni 7 do 9 delavcev pri velikem številu zavarovancev, danes jih bo menda že 70. Hlapec ima hlapca, dekla deklo, ravnatelj ravnatelj, same sinekure. To se mora odpraviti! Zato zahtevamo:

1. Zbiranje rezervnega fonda pri bolniških blagajnah bodi le do tiste višine, kolikor izkažejo v petih letih povprečni izdatki.

2. Vplačani prispevki se smejo vporabljeni le v blagajniške svrhe, ne pa v luksuriozne izdatke in naprave (avtomobile) itd.

3. Vpeljati se mora za vsakega enakomerno vplačevanje in enakomerne dajatve.

4. Zmanjšanje upravnega osebja in s tem zmanjšanje izdatkov; protestiramo pa tudi ob sebi umevno proti vsakemu razmetavanju blagajniškega denarja za nezaslužne nagrade, izven rednega dostojnega zaslužka, oziroma plače.

5. Redni prispevki za vsakega člana ne smejo presegati 15 Din mesečno.

6. Uradništvo naj dela 8 ur kakor nekdanj in na ta način se jih bo lahko polovico pogrešalo.

7. Zahtevamo, da se ravna z zaupanim denarjem štedljivo in smo prepričani, da se bo sijajno izhajalo z mnogo manjšimi prispevki.

Ako računamo v Sloveniji letno povprečno 60.000 zavarovancev, ki imajo skupno dnevno zavarovano mezdo 1 milijon 200.000 Din, bi znašali zavarovalni prispevki mesečno nad 2 milijona Din.

Tako vehementno kupičenje teh velikanskih vsot iz obrtništva in delavstva je v teh bridkih časih vendar predivje. Tehniki, ki so te probleme sestavljali, so imeli pač malo stvarnih izkušenj. Praksa bo pokazala, da se mora ž njo bolj računati kot pa s tehniko ter mora med nami vsi nastati klic po znižanju takih gorostasnih prispevkov in glasno moramo zahtevati varčevanje s temi sredstvi, na kojih se drže krvavi žulji delavstva.

Socijalno zavarovanje je del javne uprave in javnega skrbstva, zato se mora ono izvajati po načelih skrajne objektivnosti, vestno in natančno.

Predpisi o higijenski prodaji živil.

Občinski svet ljubljanski je sprejel v javni seji dne 9. maja 1922 na predlog policijskega zdravstvenega odseka nastopne predloge, ki stopijo z dnem razglasitve v veljavo:

1. Prodaja vseh živil, posebno onih, ki se uživajo tudi surova, to je v mlekarnah, delikatesnih trgovinah, gostilnah, slaščičarnah, pekarnah, v javnih kuhinjah itd., ni odvisno samo od lokalne potrebe in od primernosti lokalov, ampak tudi od higijenske usposobljenosti in od zdravja v poštev prihajajočih oseb.

Koncesionar mora biti uradno zdravniško preiskan in načeloma tudi osobje.

2. Za prodajo na stojnicah določena živila, zlasti kruh, pecivo, klobase, mesnati izdelki itd., morajo biti rapostavljena le v zabojčkih, škatljah, kartonih itd., ki so pokrita s steklom.

Otipavanje predmetov in opravljanje bodi na ta način onemogočeno.

Popolnoma se ukine izdajanje dovoljenj za točenje in prodajo kave, čaja, malinovca, sodavice itd. na raznih stojnicah in vozičkih, ker je higijenično umivanje kozarcev pri tem obratovanju popolnoma izključeno.

Imenovani predmeti se bodo v bodoče točili le na takih stojnicah, ki imajo uveden vodovod.

3. Prodaja kruha v pekarnah se mora vršiti tako, da kruh pri prodaji ni izpostavljen otipavanju in prebiranju ter da dobi stranka od prodajalca le zahtevano množino kruha v roke.

Po tem higijenskem načelu je urediti tudi prodajo drugih jestvin po trgovinah.

V večjih delikatesnih trgovinah se zahteva nastavitve blagajnika, oziroma blagajničarke.

4. Prepovedano je nastavljanje kruha po gostilniških mizah. Gostu se da le zahtevano množino in kakovost kruha.

Pri vseh gostilniških koncesijah se zahteva pred izdajo koncesijske listine uvedba vodovoda k točilni mizi in umivalni mizi za izplakovanje.

5. Priporoča se uporabljati samo bele namizne prte. Uporaba pisanih in barvasti namiznih prtov je nehigijenska, ker se v teh skriva umazanost in nesnaga, ž njo vred pa kali kužnih bolezni.

Kjer ni belih namiznih prtov, je bolje, da so mize brez prtov, event. prevlečene s platnom, ki se da dobro snažiti z mokro brisačo.

6. Mesarji, prodajalci mesa, delikatesne trgovine, branjevke, sploh vsa obratovališča živil morajo imeti na vidnem mestu nabite table z napisom, da je otipavanje na prodaj postavljenih predmetov iz higijenskih ozirrov prepovedano.

Od gospodarja samega se bo zahtevalo strogo izvrševanje vseh higijenskih predpisov. Gospodar, ki bi sam strogo izvrševal higijenske predpise in zahteval tudi od uslužbencev njih strogo izvrševa-

nje, gospodar, pri katerem bo tudi večkratna uradna kontrola poslovanja in prostorov dognala popolno primernost — dobi po enoletni dobi uradno potrdilo v priznanje. To uradno potrdilo se uradno preklične takoj, ko se pojavijo prvi nedostatki.

Taka potrdila se izdajo tudi uslužbencem, ki službujejo nepretrgoma 1 ali 2 leti pri gospodarju, ki ima uradno potrdilo v priznanje.

Nadzorovalni organi morajo izvrševanje teh naredb najstrožje nadzorovati.

Zaradi prestopka se kaznujejo koncesionar, službeno osebje in kupec.

Vinska razstava v Mariboru.

Na »Pokrajinski obrtni razstavi v Mariboru«, ki bo od 8. do 17. septembra 1922., bo zraven drugih nešteti za narodno gospodarstvo koristnih predmetov, zanimala prizadete kroge iz tu- in inozemstva gotovo tudi vinska razstava. Zastopana bodo vina iz sledečih vinskih okolišev: Ljutomerski, Radgonski, Mariborski, Ptujski, Haloški, Pohorski, Celjski, Slovenjgoriški in Bizeljski vinski okoliš. Prijavili so se in bodo razstavili svoja vina pod okriljem vinarskega in sadjarskega odseka Kmetijske družbe za Slovenijo v Mariboru vinogradniki v velikem številu; razstavljenih bo nad 160 vinskih vrst. Ta vina bodo razstavljena v posebni dvorani, ki obsega kakih 90 kvadratnih metrov. Vsak obiskovalec obrtne razstave bo imel priliko prepričati se o kakovosti proizvoda naše vinske trte iz vseh krajev mariborske pokrajine. Za vinske trgovce, hotelirje, gostilničarje, kavarnarje, celo tudi za vinogradnike same bo to pravi zaklad v smislu spoznavanja, kaj premore vinogradništvo v naši ožji domovini. Pa tudi konzumentu bo dana priložnost za spoznavanje, kako vino sme s polnim pravom zahtevati v javnih lokalih, ko prestopi prag svojega doma in je primoran iskati si okrepčila, bodisi na izprehodu, na potu za zaslužkom itd. Poleg vinske razstave bo točilnica izbranih vin lastnega pridelka iz mariborske pokrajine. Vinarski in sadjarski odsek preskrbi vina za to točilnico. Točenje teh vin pa prevzame odličen vinogradnik in gostilničar v Mariboru. V točilnici, ki obstoji iz krasnega paviljona, postavljenega nalašč v ta namen in obdanega od senčnatih dreves in lepotečnega grmovja, si bo mogel vsak zemljan ne le po dnevu, nego tudi zvečer ob zvokih razstavne godbe priverzati svojo grešno dušo k utrujenemu telesu. Ni namen razstave in točenja vina na Pokrajinski obrtni razstavi vzgajati ali morda pospeševati pljančevanje; cilj, ki se ga hoče doseči je ta, dobaviteljem vina pokazati pot k producentu, konzumentom pa omogočiti spoznanje pravega daru božjega, ki glasom izjave glasovitih zdravnikov pri zmernem rednem uživanju zelo ugodno vpliva na ves človeški organizem,

osobito pa po »lecinu« na ugoden potek razvoja in delovanja možganov.

Vinska razstava v Mariboru bo zlasti za trgovino in konzum vina v nevinorodnih krajih velikega pomena, zbog česar vabimo zanimance iz nevinorodnih krajev Jugoslavije in inozemstva na obisk obrtne razstave v Mariboru, osobito pa zanimance iz naše bratske ljubljanske pokrajine, ker ti letos na II. ljubljanskem velesejmu ne bodo imeli prilike stopiti v direktni stik z našimi vinskimi proizvajalci.

Ljubljanski velesejm.

Točenje pijač, t. j. vina, piva, kave itd. se je vršilo na lanskem velesejmu v Ljubljani pri mnogih podjetjih tudi brez vseh koncesij. Ker imamo obrtni red, prosimo mestni magistrat, da se isti v bodoče ne prezira. Vsako točenje okrepčilnih pijač in prodajanje jedil je vezano na koncesijo. Odstavek II. § 62. o. r. ima tudi za sejme tozadevno jasno določilo. Prosimo dati sejmškemu direktoriju navodila, da opozori dotične reflektante, ki hočejo ob velesejmu točiti tu svoje vzorce, da si imajo preskrbeti pravočasno v to potrebne koncesije. Domači, koji imajo koncesije, da zaprosijo za v to potrebne licence, drugi pa, da si najamejo neizvrševane koncesije za isto dobo. Imajtelje koncesije izvedo pri zadrugi.

Suženstvo in robota.

Naloga, da moramo gostilničarji in kavarnarji v Ljubljani pobirati od gostov občinski davek, nas bo poedince popolnoma uničila. Kadar pričnemo ob deseti uri polagati listke za občinski davek pred goste, se ponajveč vse začne pripravljati za odhod in izjavljati, ne plačam tega, ker že itak odhajam.

Nekaterniki smo hoteli to predčasno zapuščanje naših lokalov prepričati s tem, da smo podali listke šele pri obračunu. V teh slučajih se pa zopet zgodi, da pride revizija in ne najde listkov pred gosti, pa se ovađi gostilničarja.

Tako je tedaj način, da pobirajo gostilničarji in kavarnarji to davščino, kvarljiv na vse strani, nam spodjeđa obrt, občina ne dobi davščine, zmanjšuje se pa tudi konzum in s tem dohodki doklađ užitnine. Za točno funkcioniranje tega pobiranja absolutno ne moremo garantirati, zato nas boli tembolj, ko vidimo, da se nas kot poštene obrtnike, ki splošno z davščino doprinašamo občini največ, za malenkostne, ne samovoljno učinjene neko- rektnosti v temu nam vsiljenemu robotovanju hoče še prav uničljivo oškodovati s krutim nalaganjem nezasluzenih kazni. Magistrat naj uvidi, da mu bo veliko bolj uspelo pobiranje davka od gostilniških gostov po lastnem osebju, ker se občinstvo uradni osebi ne upa toliko zoperstavljati in zabavljati, kar pa smo mi do sedaj morali prestati ter naj s 1. septembrom t. l. nas odveže nadaljnega robo-

tovanja, odpusti vse globe in vzame kvečjemu le to kar misli, da se ni pobralo, ker mora prizadeti to itak že iz svojega plačati, in je taka kazen preveč kri- vična.

Naloženih je nekaterim, ki ob sokolskih slavnostih ob ogromnem navalu občinstva niso zmogli pobiranja fantastične kazni, enemu hotelirju baje kar 30.000 K globe. To je sramotno nasilstvo napram obrtnikom meščanom.

Razne vesti.

Tržnina in uvoznina. Z dnem 28. t. m. prične mestna občina ljubljanska pobirati novi davščini, t. j. tržnino in uvoznino. Tržnino morajo plačevati vsi producenti, sploh vsak, kdor postavi na javnem prostoru, v barakah, lopah, na stojnicah itd. svoje blago na prodajo. Tržnina znaša za stojnice, barake, lope itd. od prostora do 5 kvadratnih metrov 1 dinar, do 10 kvadr. metrov 2 dinarja, nad 10 kvadr. metrov 3 dinarje za vsak dan. Od male perutnine se bo pobiralo 25 para, od velike perutnine pa 50 para za vsako glavo. Za drugo blago znaša tarifa pri jerbasi, košarah 25 para, pri ročnih vozičkih 50 para, pri vozovih z enim konjem 1 dinar, pri vozovih z dvema konjema 2 dinarja. — Uvoznina se pobira od vsega blaga, ki se uvažuje v mesto. Blago v teži do 50 kg je uvoznine prosto. Pri teži nad 50 kg bo plačati: do 500 kg od živil 1 dinar, od drugega blaga 3 dinarje, do 1000 kg od živil 1.50 dinarja, od drugega blaga 5 dinarjev, do 2000 kg od živil 2 dinarja, od drugega blaga 8 Din, do 2500 kilogramov od živil 2.50 dinarja, od drugega blaga 12 Din, do 3500 kg od živil 3 dinarje, od drugega blaga 24 dinarjev, od vagona živil 10 dinarjev, od drugega blaga 60 dinarjev. Vsak avtomobil, osebni in tovorni, plača ob vstopu v mesto 2 dinarja, če pa je naložen, plača uvoznino po predstoječi tarifi.

Neumestne šikane obrtništva. Izredni občni zbor gostilničarske zadruge v Ljubljani, ki se je imel vršiti dne 25. avgusta t. l., na katerem bi se imelo razpravljati o čudnih metodah pobiranja takozvanega ponočnjaškega davka, je oblast prepovedala. Kaki motivi so jo vodili pri tem, nam je neumljivo. Dejstvo je namreč, da je praksa, kakršna se je uvedla za pobiranje tega davka, vzbudila popolnoma upravičeno ogorčenje ne samo med gostilničarji in kavarnarji, ampak tudi med občinstvom samim. Nikdo nima ničesar proti davku samemu, odločno pa smo proti načinu pobiranja. Ne glede na to, da zlasti mali obrati močno trpe pri tem in da grozi nekaterim celo propast, je način pobiranja davka sploh popolnoma zgrešen. Ravno radi tega je ta davek vkljub karitativnemu namenu splošno osovražen. Naše mnenje je, da naj bi oblast, namesto da je prepovedala včerajšnji zbor gostilničarjev in kavarnarjev, ki nikakor ni bil naperjen proti instituciji sami, raje poslala na njega vse ustvaritelje te brezglave odredbe, da bi slišali vsaj kake pametne nasvete. Sicer pa tudi ne obrtnikom shod kratkomalo zabranjevati. Saj menda niso revolucionarni in tudi magistrata ne bodo »šturmali«. Zabrana sama je torej vse obsodbe vredna.

Gostilničarji pozor!

OSREDNJA VINARSKA ZADRUGA ZA JUGOSLAVIJO ima v zalogi pristna dolenjska in štajerska vina. Vina so nabavljena direktno od članov. — O kvaliteti vina naj se blagovolijo prepričati intereseanti v zadrugi založni kleti, ki je na Zaloški cesti št. 15. v Konsumni hiši. — Vino se oddaja v vsaki množini! —

Pozor, gostilničarji!

Čast mi je javiti, da sem s podporo slovečega vinogradnika **g. Marko Stejiča iz Šibenika**

otvoril

veletrgovino samo prvovrstnega, pristnega belega in črnega

DALMATINSKEGA VINA

ki ga oddajam po cele vagone, kakor tudi v posameznih posodah iz moje kleti v **Spodnji Šiški, Kavškova cesta 255** ali pa franko brod Šibenik ali Baker po

konkurenčno nizki ceni.

Pisarna je v **Ljubljani, Gosposka ulica 3, restavracija „Zlatorog“**.

Za obilna naročila se priporoča z odličnim spoštovanjem

Ivan Kočevar.

Gostilničarji iz Ljubljane in okolice dobe
porcelansko posodo
po tovarniški ceni v skladišču Ljubljana, Gosposvska
cesta št. 16.

Dolenjsko vino

zelo dobro rdeče in fino rumeno kraljevino prodaja Valvazorjeva klet, Krško št. 104. Pojasnila se dobijo pri Križmanu istotam.

Veletrgovina vina in žganja

Bolbecher in drug.

Novo mesto

dobavlja na veliko in malo iz svojih skladišč prvorazredna banatska, dalmatinska, ljutomerska, štajerska in hrvatska vina ter domačo slivovko.

Priporočamo p. n. gg. gostilničarjem in kayarnarjem tvrdko

JOSIP PETELINC

Sy. Petra nasip 7. **LJUBLJANA** Sy. Petra nasip 7.

Najboljši šivalni stroji Gritzner v vseh opremah in vsi sistemi, poduk šivanja in vezenja, krpanja (štopanja) perila brezplačno, istotam žlice za kavo, čaj, jedilno orodje, aluminijeve srebrne zajemalke, mlinčki za poper, svečniki, modno blago, toaletne potrebščine.

Nizka cena.

Pošilja po pošti.

Točna postrežba.

Delniška pivovarna Laško

— priporoča svoje —

**marčno
pivo**

**dvojno marčno
pivo**

**temno porter
pivo**

Koncertna kavarna „BALKAN“

PTUJ, Vseh svetnikov ulica 20.

Vsak večer

KONCERT

prvorazredne damske kapele „Zvezda“.

Sestanek vseh tujcev.

Rendez-vous au Café „Balkan“.

Najboljša zabava v Ptuju
pri dobri kapljici vina,

Za obilen obisk se priporoča

Janko Vučak,
kavarnar.

Poceni in velika zaloga

NOVIH DVOKOLES

različne pnevmatike tudi za otroče vozičke, šivalni stroji in vsakovrstni deli PRI BATJELU, Ljubljana, Stari trg 28. Sprejemajo se dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji itd. v popravilo. — Mehanična delavnica.

„TRIBUNA“ tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA
Karlovska cesta 4, Zvonarska ulica 1.

GARJE

srab, kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih **Naftolmazilo**, ki je brez duha in ne maže perila — 1 lonček za eno osebo po pošti 15 kron pri TRNKOCZY, lekarna, Ljubljana Slovenija.

Jernej Stelè,

:: LJUBLJANA, Sp. Šiška ::
priporoča svojo zalogo najboljših

domaćih vin

po zmernih cenah.

I. kranjska tovarna mineralnih
vodá, sodavice i. t. d.

Ljubljana, Slomškova ulica šte. 27

priporoča:

sodavico, pokallice, naravni malinov in citronov sok, nadalje izborne sadne pijače v pat. steklenicah: jagodovec, nektar, kristalno citronado, jabolčni biser.

Gostilničarji, podpirajte lastno podjetje!

AZBEST

za precejanje vina, ŽELATINA za čiščenje vina, oglje za odvzete barve vinu, „EPOINIT“, sredstva za odkisanje vina, TANIN, natriumbisulfit, Juto žvepleni trakovi, žveplo na azbestu in vsa druga sredstva za lepšanje vina. — Nadalje aparati za precejanje vina, sesalke, gumijevе cevi za pretakanje vina, razne priprave, kapice za steklenice, vseh vrst zamaški iz probkovine, čepi in vehe, orodje za sodarje, kletarska oprava, kakor vseh vrst v vinstvo spadajoče potrebščine nudi in razpošilja hitro in po najnižjih cenah

„PASTEURIT“

K. SARJA, MARIBOR, Koroška cesta št. 30.

Naslov brzojavkam: „PASTEURIT“.

Telefon šte. 229.

Razbito ali luknjasto posodo

iz stekla, porcelana, lonce iz emajla, železa ali pločevine zlepi samo Diamantni prašek; tudi razbite marmornate plošče in modelnice od peči si lahko sami popravite. Popravljen posodo lahko zopet rabite za pečenje in kuhanje. Zavitek zadostuje za 10—15 popravil. Razpošiljam vzorce po Din. 4.—, denar naprej, trgovcem popust, vsak je kupec!

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo

ANTON KOVAČIC - LJUBLJANA

Metelkova ulica 3.

Pozor gostilničarji

Na prodaj imam več tisoč novih vrčkov, 0,5 l in kozarcev 0,3 l za pivo kakor tudi več popolnoma dobrih, ovinjenih vinskih sodov 200 do 400 l z novim cementiranjem.

M. Dolničar, restavrater na glav. kol. v Ljubljani.

Raznovrstno rudninsko vodo

priporoča

A. ŠARABON v Ljubljani.

Glavna zaloga rudninske vode in špecerijska veletrgovina.

Ceniki na razpolago!

Ceniki na razpolago!

Vinometre „Bernatot“. — Asbestov bombaž in prašek. — Eponit. — Francosko želatino. Lipovo oglje. — Marmornat prašek. — Modro galico. — Natrijev bisulfit. — Ribji mehur. Spansko zemljo. — Tanin. — Zveplo na azbestu. — Zveplo v prahu. — Limonovo kislino — Vinsko kislino. — Soda bikarbono. — Strupa proste barve itd.

ima v zalogi po najnižji ceni

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Z vsemi v špecerijsko in delikatesno stroko spadajočimi potrebščinami, kakor tudi z vseh vrst namiznimi in buteljskimi vini postreže gostilničarjem najceneje in najsolidneje trdka

T. MENCINGER, Ljubljana, vogal Sv. Petra ceste in Resljeve ceste.

Velepražarna za kavo z električnim obratom.

Zaloga mineralnih vod.

Zaloga stekla, porcelana in svetiljk
Fr. Kollmann
 v Ljubljani
 dovolj gostilničarjem in kavarnarjem pri večji naročbi izdatno znižane cene.

A. Bajec
 cvetlični salon
 Pod Trančo 2
 vrtnarja
 Tržaška cesta 34
 v Ljubljani.

Mazilo zoper „Srbežico“ garje, lišaje za ljudi in živino, stane en lonček 12 K, po pošti 15 K. Mazilo je belo, ne smrdi, ne maže perila. — Dobi se v lekarni
Trnkoczy, Ljubljana.

Vinska trgovina in restavracija
Peter Stepic
 Spodnja Siška šte. 256
 priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, istrskih in štajerskih vinskih gorc.
 Telefon št. 262.

Slivovko
 tropinovec
 rum
 cocnac-medicinal
 razne fine likerje
 :: ter vsakovrstno kolonijalno blago priporoča tvrdka ::
Gregorc & Verlič
 Ljubljana, Cesta na Gorenjsko žel. 7.

SODE
 vseh velikosti, za vino, žganje, olje, med in mast, a osobito izdelujem sode za transportiranje vina, kakor tudi za hrambo, vse solidna in trpežna izdelava. Nadalje sprejemam vsa v to stroko spadajoča popravila **po najnižjih cenah.**
 Zaloga sodov ter sodarskega lesa.
 Cene zmerne. Točna postrežba. Solidno delo.
Franjo Repič
 sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo, Kolezijska ulica št. 18

Jakob Zalaznik
 pekarija, slaščičarna in kavarna
 Starl trg 21
 se priporoča sl. občinstvu posebno z dežele
 na zajutrak.

VINO
 staro in novo v vsaki količini, jako dobre kakovosti prodaja po jako zmernih cenah
LADISLAV POLLAK
 JASKA (Hrvatska).

Vinska trgovina Ant. Müllerja v Domžalah
 priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, hrvaških in štajerskih vinskih gorc ter zagotavlja točno in solidno postrežbo po primernih cenah.
 Vino se dostavlja na dom ali pošilja po železnici.

PRISTNI BRINJEVEC
 se dobi po primerni ceni pri **FRANC SVIGELJU** na BREGU p. Borovnica

ZALOGO VINA
 izvrstnega, dolenskega, hrvaškega in banaškega priporoča tovarišem gostilničarjem
FRANC KURALT
 gostilničar v Kranju.

Posredovalnica za službe gostilničarske zadrage v Ljubljani Marije Terezije cesta šte. 16
 posreduje brezplačno za vse službo iščooce : v gostilničarskem obrtu :
 Gospodarji iz Ljubljane plačajo 25 p, z dežele 1 Din.
 Tovariši gostilničarji! Poslužujte se te ugodne prilike!

ZAMAŠKE
 vseh vrst
 oddaja
 Ljubljanska industrija probkovih zamaškov
JELACIN & KOMP.
 LJUBLJANA.

AUGUST AGNOLA
 LJUBLJANA
 Dunajska cesta 13.
 ZALOGA RAZNOVRSTNEGA NAMIZJA ZA GOSTILNE, HOTELE IN KAVARNE

Pivovarna „UNION“ v Ljubljani
 (Spodnja Siška)
 priporoča svoje izborne izdelke, kakor:
marčno, dvojno marčno in izvozno pivo v sodčkih in steklenicah.
 Dobé se tudi tropine in sladne cime, ki so kot živinska krma zelo priporočljive.

A. & E. Skabernè

Mestni trg 10. **LJUBLJANA** Mestni trg 10.

Manufakturna veletrgovina.

Posebni oddelek za pletenine, trikotaže in perilo.

Opreme za hotele, gostilne, prenočišča, vile, kopališča, in sicer vse posteljno perilo kakor rjuhe brez šiva, gradl za žimnice in blazine, nanking za pernice, flanelaste in volnene odeje, dalje šiyane odeje iz klota, kretona, volne in svile. — Različni beli in barvasti namizni prtli, brisače itd. — Velika izbira preprog in zastorov na kose in metre. — Vsakovrstno platneno in volneno tapetniško blago za prevleke divanov, stolov, kočij in omnibusov. — Platno za rolete in verande itd.

Crno in modno sukno v najnovejših vzorcih za salonske, promenadne in športne obleke, površnike, pelerine in zimske suknje. — Različno sukno, volneno in svileni blago za damske obleke v zelo bogati izbiri, dalje perilno blago za bluze, predpasnike in domače obleke. — Vsakovrstni šifoni, batisti in cefirji za spodnje perilo, in sicer od najcenejše do najfinejše vrste. — Razna podloga za damske in moške obleke itd. itd. — Velika izbira svilenih in volnenih šalov in robcev.

Perilo za dame in gospode, izgotovljeno iz najfinejega šifona, batista in cefirja. Otroško perilo za dečke, deklice in dojenčke. Predpasniki iz kretona in klota, bluze iz svile in etamina. Največja izbira florastih volnenih in svilenih nogavic, dokolenic in gamaš. Patentne nogavice vseh velikosti, vsakovrstne triko in glave rokavice za dame in gospode, ovratniki in kravate. Razne majice, sviterji, športno perilo, kopalne obleke itd.

Solidna in točna postrežba.